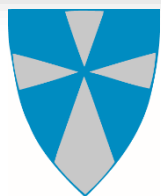

Planprogram Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036

**UTSIRA
KOMMUNE**

Vedtatt i KS-møte ???.???.??

UTSIRA
KOMMUNE
100 år 1924 - 2024

Innhold

Innledning.....	2
1. Bakgrunn	3
1.1 FoU-rapporten Ny agenda for kommuneplanens samfunnsdel	3
1.2 Parallele prosesser	3
2. Formålet med planarbeidet.....	4
2.1 Tema som må vurderes i arbeidet.....	4
2.2 Kommuneplanens samfunnsdel: innhold og utforming	5
3. Arbeidsprosessen.....	6
3.1 Organisering	6
3.2 Medvirkning og involvering	7
3.3 Framdriftsplan.....	8

Innledning

Kommunestyret i Utsira har bestemt at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres i denne kommunestyreperioden. Dette ligger i planstrategien som behandles parallell med planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel.

Dette dokumentet er en prosjektplan som beskriver hvordan arbeidet med å lage den nye samfunnsdelen skal foregå.

Dokumentet legges ut på høring i seks uker, slik at nasjonale og regionale myndigheter, samt nabokommuner og aktører i lokalsamfunnet kan få anledning til å si sin mening om saken. Når høringsperioden er over, vil innspillene bli vurdert før det blir politisk behandling av saken.

1. Bakgrunn

Planstrategien for 2023-2027 slår fast at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres. Nasjonale og regionale føringer, samt de lokalpolitiske valgprogrammene, er også et viktig grunnlag for avgjørelsen om å lage en ny samfunnsdel.

Planstrategien behandles parallelt med planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel. Den inneholder mye viktig informasjon som er relevant for arbeidet med å lage ny samfunnsdel:

- Oversikt over planer, inkludert henvisning til den gjeldende samfunnsdelen
- Nasjonale og regionale føringer

1.1 FoU-rapporten *Ny agenda for kommuneplanens samfunnsdel*

I denne kommunestyreperiode deltar Utsira kommune i et KS-prosjekt sammen med andre kommuner i Norge. Dette kalles «Ny Agenda»: Resultatet fra tidligere prosesser KS har kjørt i prosjektet er beskrevet i FoU-rapporten [*Ny agenda for kommuneplanens samfunnsdel*](#). Den gir noen anbefalinger som Utsira kommune ønsker å jobbe med å følge opp i inneværende kommunestyreperiode:

- Kommuneplanens samfunnsdel må lages i et nært samspill mellom administrasjonen og de folkevalgte i kommunen.
- Samfunnsdelen må inneholde prioriterte satsingsområder/mål som gir direkte føringer for kommunedirektørens budsjett- og virksomhetsplanlegging.
- Kommunens plansystem må fungere på en måte som gjør at handlings- og økonomiplanen (HØP) i praksis utgjør handlingsdelen til samfunnsdelen.
- Det er vesentlig at samfunnsdelen lages tidlig i kommunestyreperioden.
- FoU-rapporten anbefaler at lovverket fjerner kravet om utarbeidelse av planprogram for samfunnsdelen. I påvente av en slik lovendring bør planprogrammet forenkles.

I tråd med anbefalingene fra FoU-rapporten blir dette planprogrammet forenklet så mye som mulig. Det er likevel ønskelig å benytte det som en prosjektbeskrivelse, og dermed som et viktig verktøy for det videre arbeidet. I tråd med lovverket vil det legges ut på høring i seks uker før det skal behandles politisk. I tiden det er ute på høring vil administrasjonen starte arbeidet med å lage selve planen.

2. Formålet med planarbeidet

Demografiske endringer (eldre aldersgrupper øker raskere enn yngre aldersgrupper, og økning av flyktninger), folkehelseutfordringer (psykisk helse og livsstilssykdommer), naturkriser (klimaendringer) og økonomiske utfordringer er blant det som trekkes fram. Det er behov for endringer i måten å jobbe på for å løse disse utfordringene. Samtidig kan vi anta at innbyggernes forventninger til det offentlige i stadig større grad avviker fra hva det offentlige har mulighet til å innfri.

Formålet med å lage en ny samfunnsdel er å få vurdert hvordan Utsira kommune skal jobbe framover for å håndtere disse samfunnsendringene, slik at vi skaper en kommune som er rustet til å møte framtiden. Føringer fra regionale og nasjonale myndigheter, samt FNs 17 bærekraftsmål er også bakgrunnen for planarbeidet. I planarbeidet må det bli vurdert hvordan politikken til Utsira kommune skal utformes for å følge opp disse føringene. Det skal også utarbeides en ny kommuneplan for areal.

2.1 Tema som må vurderes i arbeidet

Utsira kommune spiller en svært viktig rolle, både som tjenesteyter, forvaltningsorgan og samfunnsutvikler. I planarbeidet må det vurderes hvordan følgende tema skal følges opp:

- Kommunen som arbeidsgiver, tjenesteutvikler, forvalter og samfunnsutvikler
- Aldersvennlige lokalsamfunn og barn og unge
- Folkehelse
- Natur, miljø og klima
- Samfunnssikkerhet
- Steds- og sentrumsutvikling, samt bolig- og næringsutvikling

Temaene må bli vurdert i forbindelse med utarbeidelse av en ny kommuneplan. Det skal gjøres en vurdering av hvilket plannivå temaene skal følges opp på.

I tillegg vil en vesentlig del av planarbeidet handle om *hvordan* kommunen skal jobbe med å følge opp planen og med å utføre samfunnsoppdraget, i en vurdering av følgende prosesser:

- Plansystemet
  - Hvordan skal den nye samfunnsdelen formuleres for å kunne bli fulgt opp?
  - Hvordan skal handlings- og økonomiplanen utformes for å fungere som samfunnsdelens handlingsdel?
  - Hvordan kan plansystemet justeres fortløpende basert på samfunnsendringer, nye behov og ny politikk?
  - Hvordan følger vi opp de overordna temaene/målene?
  - Hva gjør vi med tema/mål som ikke får «nok» plass i selve plandokumentet?
- Samskaping
  - Hvordan skal lokalsamfunnet involveres i arbeidet med å løse utfordringene?
  - Hvordan kan kommunen jobbe for å realisere potensialet som finnes i et enda bedre samarbeid med lokalsamfunnet?

2.2 Kommuneplanens samfunnsdel: innhold og utforming

Det er ønskelig at den nye samfunnsdelen får en kompakt utforming, der kun nøye utvalgte deler får spalteplass. Det viktigste er at plandokumentet viser kommunestyrets føringer for hvordan Utsira kommune skal prioritere ressursbruken framover, både i arbeidshverdagen og i de årlige revisjonene av handlings- og økonomiplanen.

Samfunnsdelen skal helst være et overordna dokument, og den bør formuleres på en måte som gjør at den peker på overordna satsingsområder eller tema framfor konkrete tiltak. Dokumentet bør vise hvordan det skal følges opp videre, for annen politikktutforming, organisasjonsutvikling, tjenesteyting og samfunnsutvikling. Dette kan vises gjennom ulike former for organisasjonskart, visualisering av sammenhengene i plansystemet, matriser for ressursprioritering og arealkart.

Underveis i planarbeidet vil det være viktig å vurdere og belyse hvordan det er mulig for kommuneadministrasjonen å følge opp det som blir foreslått i den nye planen. Utover dette er det ikke behov for spesielle utredninger for å lage den nye samfunnsdelen.

3. Arbeidsprosessen

Denne kommuneplanrevisjonen består av to parallelle løp, gjensidig avhengig av hverandre.

Det første er å utarbeide et dokument som blir den nye samfunnsdelen. Det er ønskelig å forenkle og forkorte dette plandokumentet, og formulere planen på en måte som gjør den lett å vise til og bruke i framtidig politikkutvikling, tjenesteproduksjon og organisasjonsutvikling. For å sikre god forankring blant de folkevalgte, blir det prioritert å involvere kommunestyret på en god måte. Ansatte og aktører i lokalsamfunnet skal få informasjon om planarbeidet, men involveres mer aktivt i andre prosesser.

Det andre er å videreutvikle kommunens plansystem, for å sørge for helhet og sammenheng i kommunens styringsdokumenter. Kommuneplanens samfunnsdel skal rendyrkes som et overordna dokument med noen utvalgte hovedmål som skal prioriteres spesielt framover. Hvordan planen skal følges opp i arbeidshverdagen må vurderes og avgjøres i mer detaljerte planer og strategier.

Handlings- og økonomiplanen, som inneholder kommunens drifts- og investeringsbudsjett, skal videreutvikles for å fungere som kommuneplanens handlingsdel. Dette skal tydeliggjøres enda bedre framover, som en del av arbeidet med å skape helhet og sammenheng i plansystemet. I dette arbeidet er involvering av kommuneadministrasjonen viktig.

Organiseringen som beskrives her gjelder utarbeidelsen av selve plandokumentet. Arbeidet med plansystemet er et pågående arbeid, med en egen prosess og organisering.

3.1 Organisering

Rolle	Hvem?	Rapportering (når og hvordan?)
Prosjekteier	Kommunedirektøren	Månedlig oppdatering om prosjektet for kommunedirektørens lederteam (KLT).
Prosjektleder	Kommunalsjef Levekår (Erik Hørluck Berg)	
Prosjektgruppe	<ul style="list-style-type: none"> Kommunalsjef levekår (Erik Hørluck Berg) Miljø- og jordbrukssjef (Atle Grimsby) Spesialrådgiver (Damian Bådsvik). Rektor – og oppvekstsjef (Ingvild Toft)	Det blir satt av tid til et månedlig møte i prosjektgruppen. I tillegg vil det bli møter for å planlegge gjennomføring av medvirkningsopplegg.

Styringsgruppe	Kommunestyret	Styringsgruppemøter: <ul style="list-style-type: none"> - 23/9-24 - 21/10-24 - 16/12-24
----------------	---------------	--

3.2 Medvirkning og involvering

Hvem (aktører og interessenter)	Hvordan sikre medvirkning og involvering?	Hvordan sikre informasjon og kommunikasjon?
Politisk	Det skal arrangeres politiske verksteder i kommunestyret og folkevalgt opplæring.	Politiske utvalg skal orienteres om prosessen fortløpende. Det kan bli aktuelt å gjennomføre en litt grundigere prosess på enkelte av temaene.
Ansatte	Ansatte skal informeres om oppstarten.	Arbeidsgruppen er ansvarlige for at representanter fra de ulike tjenesteområdene kjenner til arbeidet i de tilfellene det legges opp til store endringer.
Næringsliv	Innspill som gis i arbeidet med ny næringsstrategi brukes også i arbeidet med samfunnsdelen.	Nettsider og brev
Frivillige organisasjoner		Nettsider og brev
Innbyggere		Nettsider
Andre offentlige aktører (eksempelvis nabokommuner og fylkeskommune)	Involveres gjennom høring.	Involveres gjennom høring.

